

Medlemsbladet

UPPSALA SENIORUNIVERSITET

ÅRGÅNG 31 NR 3 AUG 2009

**Innehåller höstens program
Anmäl Er till USU:s jubileum!**

Medlemsbladet

Medlemsinformation för Uppsala Senioruniversitet. Ut kommer med fem nr per år.
Ansvarig utgivare: Kersti Ullenhag
Redaktörer: Alf Karlström, Barbro Posse, Agneta Sundelöf, Margareta Westin
Tryckeri: Fyris-Tryck AB, Uppsala
ISSN: 1651-0445

Uppsala Senioruniversitet

Org nr 81 76 02-4969
Ordförande: Kersti Ullenhag

Expedition: Portalgatan 2A
Postadress: Box 386, 751 06 Uppsala
Öppettider: mån-fre kl 10.00–12.00
Telefon: 018-24 35 01
E-post: usu@folkuniversitetet.se
Webbplats: www.usu.se

Sekretariat:	(bostadstelefon)
Ingrid Melin, ordförande	54 17 80
Guðrun Ahlborg Levander	69 63 79
Guðrun Bäckström	36 65 21
Gördis Hymér	30 05 70
Margareta Knutson	26 10 16
Elsa-Britta Larsson	32 02 68
Caare Smith	32 41 48
Mia Virving	38 52 01
Håkan Westergren	30 40 91
Malin Åkerblom	32 07 34

USU:s årsavgift. För att delta i USU:s aktiviteter måste Du ha betalat årsavgiften 200 kronor. Den betalas en gång per år helst under oktober–november och gäller följande kalenderår.

Plusgiro

För årsavgift: 19 74 24-5
För cirklar och föreläsningar: 39 70 67-0
För resor och studiebesök: 498 69 81-1

Meddela adressändring. Det är viktigt att USU:s expedition har rätt adress till sina medlemmar så att informationen går fram. Glöm därför inte att meddela ändringar av e-post, annan adress och telefonnummer till expeditionen.

www.usu.se

Omslagsbild: Kunskapens träd i blom
Foto: Alf Karlström

Likt och olikt

Vi är i Sverige drygt 22 500 ”seniorer” eller ”pensionärer” som vill förkovra oss inom våra egna universitet. Vi fördelar oss på 26 aktiva föreningar fördelade över landet. Minimialdern för medlemskap varierar mellan 55 och 65 år. Detta och mycket mer lärde jag mig, när jag i början av maj var på samrådskonferens i Kalmar. Vi samlades under rubriken ”Samlad erfarenhet för fortsatt utveckling”.

Inför konferensen hade våra värdar gått ut med en omfattande enkät. Den avsåg våra föreningars storlek, ålder, organisation, ekonomi och verksamheter. Den sammanställning som presenterades och diskuterades, när vi träffades, innehöll en gedigen information. Stockholm har den största föreningen med 3700 medlemmar. På Gotland är man inte mer än 90. Uppsala som närmar sig 2000 medlemmar ligger räknat i medlemsantal på tredje plats men på första plats räknat i ålder. Yngst är Motala/Vadstena med sina två år. Vissa föreningar har god lokal tillgång till kvalificerade forskare från ett traditionellt universitet eller en högskola. Olikheter ger givetvis olika förutsättningar för verksamheterna. Vi kan genom våra kontakter stimulera varandra – inte minst till visionära diskussioner – och vi kan fånga upp nya idéer men måste lokalt finna vår egen profil.

Svaren på frågan om vad vi vill lära oss har dock betydande likheter föreningarna emellan. Språk och litteratur ligger i topp men även musiklyssning, datoranvändning och historia förmedlas vid minst halva antalet pensionärsuniversitet. Mer exklusivt är det med cirklar i hundpsykologi, silversmide och ”humorologi”. I Stockholm finns möjlighet att i Senioruniversitetets regi gå universitetskurser som ger poäng vid Stockholm universitet. Förutsättningen är givetvis att kurserna leds av universitetslärare med examinationsrätt. Då svenska universitet står öppna även för oss seniorer känns inslaget mindre angeläget.

För mig som farmor började hemresan i någon mening, redan när jag lyssnade till den avslutande föreläsningen. Tomas Arvidsson – författaren bakom TV-serien om studierektorn som blev kriminell – presenterade en nyutgiven bok om att vara morfar. Aha-upplevelser blandades med följande tankeväckande exempel. Tomas ringde upp sitt barnbarn i Göteborg. Jag minns inte om det var Karin 12 eller Johan 10 år. När samtalet avslutades sa barnbarnet: ”Tack morfar.” Varför då undrade Tomas, när han lagt på luren. Han tyckte inte att han hade sagt något särskilt. Han ringde upp igen: ”Varför tackade du?” Svaret blev: ”Du ringde ju upp och pratade bara med mig.”

Välkomna till vårt jubileumsfirande i höst!

KERSTI ULLENHAG
Ordförande

Stipendiat 2009

Ulf Johansson Werre har tilldelats Uppsala Senioruniversitets stipendium för utbildning och utbildande resor 2009. Han har fått stipendiet för fördjupade studier om jazzhistoriens stora mästare. Stipendiaten förutsätts lämna en redogörelse för hur stipendiet använts för publicering i ett kommande nummer av Medlemsbladet.

Tekniska assistenter söks

Är du road av teknik och vill lära dig sköta USU:s PC/MAC samt dataprojektorer, ”head-set”, diaprojektor eller vår nya CD-utrustning? Då kan du bli teknisk assistent på en eller flera serier/cirklar och går då gratis på dem. Utbildning i början av september. Intresseanmälan senast 28 augusti till Maj Aldskogius, tel 018-46 03 30, e-post: maj.aldskogius@pubcare.uu.se

Resor och studiebesök

Onsdag 26 augusti

Barockträdgården i Botaniska trädgården

Trädgården ritades av arkitekten Carl Hårleman omkring 1750. Vi får en guidad visning av Barockträdgården. Efteråt finns möjlighet att ta en kopp kaffe med dopp i Café Viktoria, trädgårdsmästarnas gamla bak- och bykstuga, som nu är café.

Tider:

Kl. 13.00 Samling utanför Linneanum (huset med pelarna i Botaniska trädgården).

Kl. 13.00–14.30 Föreläsning och rundvandring i Barockträdgården.

Pris: 60 kr.

Var och en betalar sin förtäring i Café Viktoria.

Första anmälningssdag: Måndag 10 aug. Anmälan är bindande.

Ansvariga: Brittmarie Ekholm och Malin Åkerblom.

Tisdag 1 september

Egypten i Uppsala

Museum Gustavianum, visning och föreläsning.

Tider:

Kl. 13.00 Samling i entréhallen på n.b. för indelning i två grupper.

Grupp 1: 1:e antikvarie Geoffrey Metz visar Viktoriamuseet för egyptiska fornsaker.

Grupp 2: Guidning av Anatomiska teatern och Konstskåpet.

Kl. 14.00 Grupperna byter plats.

Kl. 15.00 Geoffrey Metz berättar om sin avhandling om mumier i Sverige. Lokal: Auditoriet, 1 tr. t.h.

Pris: 100 kr (inkl. entré, guidning och seminarium).

Första anmälningssdag: Onsdag 12 aug. Anmälan är bindande.

Ansvariga: Maj Aldskogius och Gudrun Bäckström.

Torsdag 10 september

Uppsala Industriminnesförening

Uppsala Industriminnesförening har sedan våren 2008 egna lokaler i ett hus som tidigare ingick i Nymans verkstäder. Roland Agius, föreningens ordförande, föreläser om Uppsalas industriella kulturarv och därefter besöker vi utställningshallen där material om bl.a. Nymans verkstäder, Slottsindustrier och Uppsalas ännu verksamma industriföretag visas. Kaffepaus med bröd ingår.

Tider:

Kl. 13.00 Samling Salagatan 16 A.

Kl. 13.00–15.00 Föreläsning och rundvandring inkl. kaffepaus.

Pris: 65 kr.

Första anmälningssdag: Måndag 24 aug. Anmälan är bindande.

Ansvariga: Brittmarie Ekholm och Ingrid Melin.

Måndag 21 – fredag 25 september

Kulturresta till Helsingfors

Resan är i första hand avsedd för dem som deltar i höstens föreläsningsserie ”Finland

efter 1809 – kulturen som skapare av nationell identitet”.

Programmet under de tre dagarna i Helsingfors är avsett att med konst, arkitektur och musik belysa framväxten av den rika nationella finländska kulturen. Den historiska bakgrunden till kriget, fredsslutet och delningen 1809 målas upp och konkretiseras under ett guidad besök på Sveaborgs fästning. Besök på Konstmuseet Atheneum (finsk konst från olika epoker) och det nya museet Kiasma (nutida konst). Guidad busstur i Helsingfors med tema finsk arkitektur. Heldagsstur i Helsingfors omgivningarna till några konstnärs- och musikermuseer; Sibelius hem Ainola och målaren Pekka Halonens hem, Gallen-Kallela Museet samt Hvitträsk, arkitekterna Saarinen, Gesellius och Lindgrens gemensamma ateljé och hem.

På Finska Nationaloperan bevisar vi en föreställning av ”Aleksis Kivi” – en opera av Einojuhani Rautavaara (från 1997) om författaren till ”Sju bröder”.

Tider:

21/9 kl. 14.30 Avfärd med buss från S:t Eriks torg. Kl. 17.00 Avfärd från Stockholm/Värtahamnen med M/S Silja Symphony.

22/9 kl. 09.55 Ankomst till Helsingfors.

24/9 kl. 17.00 Avfärd från Helsingfors.

25/9 kl. 09.30 Ankomst Stockholm/Värtahamnen. Hemresa med buss, åter Uppsala ca kl. 11.00.

Pris: ca 6 500 kr.

I priset ingår båttur med tvåbäddshytt på M/S Silja Symphony, en middag i Buffé Symphony, en tre-rätters middag i Bistro Maxime, två frukostar i Buffé Symphony, två nätter på hotell Scandic Grand Marina inkl. frukost, båtresa, guidning och lunch på Sveaborg, entré i Atheneum och Kiasma, en guidad busstur (Arch-tours) och en busstur i Helsingfors omgivningarna (inkl. entréer) samt biljett till operan ”Alexis Kivi”. Två middagar ingår inte.

Första anmälningssdag: Tisdag 11 aug., dock senast 20 aug. Anmälan är bindande.

Ansvariga: Anna Ivarsdotter, Maj Aldskogius och Malin Åkerblom.

ANMÄLAN

Första anmälningssdagen kan du anmäla dig på telefonsvararen tel. 24 35 01 fr.o.m. kl. 7.00 (precis).

Du kan anmäla max. fyra medlemmar med namn och tel. nr.

De som fått plats får ett inbetalningskort med posten. Betala ej innan du fått denna bekräftelse!

Deltagande i arrangemangen förutsätter att årsavgiften är betald.

Koördning för anmälan

Till arrangemang som kräver bussresa finns endast 50 platser. När efterfrågan är stor kan vi inte tillmötesgå alla, men vi registrerar alla anmälningar med dag och klockslag och får på så vis en rättvis turordning. Vi beklagar de gånger biljetterna inte räcker till.

Oförutsedda händelser som kan påverka resor meddelas på måndagar i Uppsala Nya Tidning under Föreningsnytt. Samma information lämnas på vår webbplats www.usu.se

Torsdag 1 oktober

Obesvarad kärlek – en sann historia

Intiman

Medverkande: Babben Larsson och Loa Falkman.

Regi: Adde Malmberg.

Läs mer i Medlemsblad nr 2-2009. Det finns några platser kvar. Ring sekretariatet.

Lördag 10 oktober

Tosca

Upplev Metropolitan på digitala biografen i Heby Folkets Hus. Live från New York i HD-kvalitet och surroundljud.

”Tosca kombinerar Puccinis fantastiska musik med den melodramatiska spänningen hos en Hitchcock-film”, säger Metropolitanens musikaliske ledare James Levine, som dirigerar denna nyproduktion. Operan handlar om tre personer – en berömd operasångare, en revolutionär målare och en sadistisk polischef – som fångas i ett nät av kärlek och politik.

Sopranen Karita Mattila, som vi nyligen såg i Live in HD-visningen av Salome, sjunger titelrollen för första gången utanför Finland. Luc Bondy, hyllad för sina fantasifulla teater- och operaproduktioner, regisserar. I ensemblen ingår också Marcelo Álvarez som målaren Cavaradossi och Juha Uusitalo som polischefen Scarpia.

Tider:

Kl. 17.30 Avfärd från S:t Eriks Torg (ej Bergsbrunna Buss).

Kl. 19.00 Föreställningen börjar Speltid 3 tim 30 min.

Kl. 22.30 ca Hemfärd.

Kl. 23.30 ca Åter i Uppsala.

Pris: 315 kr för biljett samt bussresa.

Första anmälningdag: Torsdag 13 aug. Anmälan är bindande.

Ansvarig: Gudrun Ahlborg Levander.

Onsdag 14 oktober

Du är värd en fest

Resa till Grythyttan.

Resan är öppen för alla men i första hand avsedd för dem som deltar i föreläsningsserien ”Ät drick och var glad – hur går det då?”

Tider:

Kl. 07.30 Avfärd från S:t Eriks torg. I bussen informerar Birgitta Ulmänder om Måltidens hus och vi stannar någonstans för kaffe (ingår ej).

Kl. 11.00 Rundvandring i Måltidens hus. Information om kokboksbiblioteket och museet. Kåseri om sensorik och provning.

Kl. 13.00 Lunch i Måltidens hus.

Kl. 14.00 Visning av Formens hus i Hällefors.

Kl. 16.00 Hemresa.

Kl. 20.00 ca Åter i Uppsala.

Pris: 450 kr inkl. resa, rundvandring, information och lunch i Måltidens hus samt visning av Formens hus.

Första anmälningdag: Måndag 28 sept. Anmälan är bindande.

Ansvariga: Gunilla Wünsche och Margareta Knutson.

Söndag 18 oktober

Pärlfiskarna

Folkoperan

De flesta känner igen den vackra musiken, men få har sett operan. Nu äntligen kommer chansen! Människans jakt på lycka kommer det att handla om på Folkoperan i höst då Mira Bartov regisserar operan Pärlfiskarna av Georges Bizet. Premiärer den 16 och 17 september 2009 med dubbla sångarlag.

Med Pärlfiskarna gör Mira Bartov sitt första regiuppdrag på Folkoperans scen sedan hon tillträdde som konstnärlig chef 2008.

Pärlfiskarna är en romantisk opera som har hamnat i skuggan av Bizets mest kända verk, Carmen. Det är en gripande historia med förföriskt vacker musik. Den utspelar sig vid ruinerna av en civilisation och skildrar en brytningspunkt, då gamla värderingar kastas omkull och behovet av nya uppstår. Pärlfiskarna är en tidlös saga om människans eviga jakt på lycka och mening, säger Mira Bartov.

Pärlfiskarna uruppfördes på Théâtre-Lyrique i Paris 1863 och hade premiär på Kungliga Operan 1913.

Tider:

Kl. 14.00 Avfärd från S:t Eriks Torg.

Kl. 16.00 Föreställningen börjar.

Speltid 2 tim 30 min.

Kl. 18.30 ca Hemfärd.

Kl. 19.30 ca Åter i Uppsala.

Pris: 450 kr för biljett på parkett samt

bussresa.

Första anmälningdag: Torsdag 3 sept. Anmälan är bindande.

Ansvarig: Gördis Hymér.

Lördag 24 oktober

Aida

Upplev Metropolitan på digitala biografen i Heby Folkets Hus. Live från New York i HD-kvalitet och surroundljud.

Berättelsen från det forntida Egypten om Aida är både en gripande berättelse om kärlek och ett episkt drama, fullt av spektakulära masscener.

En stark rollista och en storartad produktion levandegör historien på Metropolitanens scen (och på bioduken). Violeta Urmana spelar titelrollens tillfångatagna etiopiska prinsessa, med Dolora Zajick som hennes rival. Johan Botha spelar Radamès, den egyptiska arméns befälhavare, och Daniele Gatti dirigerar. Bland höjdpunkterna finns den berömda triumfmarschen.

Tider:

Kl. 17.30 Avfärd från S:t Eriks Torg (ej Bergsbrunna Buss).

Kl. 19.00 Föreställningen börjar.

Speltid 4 tim.

Kl. 23.00 Hemfärd.

Kl. 24.00 ca Åter i Uppsala.

Pris: 315 kr för biljett samt bussresa.

Första anmälningdag: Måndag 7 sept. Anmälan är bindande.

Ansvarig: Gudrun Ahlborg Levander.

Jordanien – Mångfaldens land

På grund av dyrare resa till följd av kronans fall och problem med platser på flygen (ännu dyrare priser på mycket obekväma tider) har vi beslutat att skjuta upp resan. Kanske stundar bättre tider nästa år? I så fall gör vi ett nytt försök då. Hör gärna av dig så att vi vet om det finns något intresse av att vi fortsätter att planera för en ny Jordanien-resa.

Kontaktperson: Maj Aldskogius.

Söndag 8 november

Sista Dansen – av Carin Mannheimer

Stockholms Stadsteater

Ulla, Olle, Axel, Harriet, Hilding, Majken och Ingrid, alla 80 plus, har haft turen att

kvala in på ett äldreboende. Harriet överger inte sina stilettklackar, Olle äter dagligen 17 mediciner, Ulla längtar efter en Dry Martini och Ingrid tar fel på Axel och sin sedan länge döde make. Det har Axel inget emot.

”Gode Gud låt mig dö knall och fall” ber Ulla, arkeologiprofessorn som aldrig trott på högre makter. Vårdbiträdet Elsie sätter på kaffet och stoppar in några kanelbullar i mikron. Hjälper det?

På scenen ser vi: Yvonne Lombard, Meg Westergren, Meta Velander, Lena-Pia Bernhardsson, Lennart Jähkel m fl.

Tider:

Kl. 11.30 Avfärd från S:t Eriks Torg.

Kl. 13.30 Föreställningen börjar, speltid 2 tim 25 min.

Kl. 16.00 ca Hemfärd.

Kl. 17.00 ca Åter i Uppsala.

Pris: 355 kr för biljett på främre parkett samt bussresa.

Första anmälningdag: Torsdag 10 sept. Anmälan är bindande.

Ansvarig: Gördis Hymér.

Torsdag 26 november

Barberaren i Sevilla

Kungliga Operan

Komisk opera i två akter

En av operarepertoarens mest spirituella komedier visar med sant karnevalshumor hur ungdom och kärlek besegrar ålderdom och girighet. Om hur det går till när den listige barberaren Figaro ordnar så att greve Almaviva vinner den fagra Rosina trots intensivt motstånd från hennes förmyndare Doktor Bartolo, som vill ha henne för sig själv.

Medverkande: Klas Hedlund, Susann Végh, Ola Eliasson m.fl.

Musik: Gioacchino Rossini. Framförs på italienska med översättning för textmaskin.

Tider:

Kl. 17.30 Buss avgår från S:t Eriks Torg.

Kl. 19.30 Föreställningen börjar, speltid 2 tim 45 min.

Kl. 22.15 ca Hemfärd.

Kl. 23.25 ca Åter i Uppsala.

Pris: 535 kr för biljett på främre parkett samt bussresa.

Första anmälningdag: Torsdag 17 sept. Anmälan är bindande.

Ansvarig: Gördis Hymér.

Var med och fira

USU:s 30-årsjubileum fredagen den 9 oktober 2009!

I. Jubileumsseminarium. Tema: Kultur

Tid: Fredagen den 9 oktober kl. 13.00 – 16.30

Plats: Kyrksalen, Missionskyrkan, S:t Olofsgatan 40, Uppsala
USU bjuder på seminariet. Ingen entréavgift eller föransmälan.

Program

13.00 **Kersti Ullenhag**, USU:s ordförande, Välkomstord

Backa Anna Thorsson, Inge Torsson, Mats Jansson
flöjt, violin och piano

13.15 **Linus Tunström** Teaterns roll i samhället

14.00 Kort paus

14.10 **Ulf Johansson Werre** Kåseri kring jazzpianots historia

15.00 Kaffe- och fruktpaus

15.30 **Åsa Linderborg** Mig äger ingen

16.15 USU-kören under ledning av Gina van Dam

II. Jubileumsmiddag

Tid: Fredagen den 9 oktober kl. 19.00

Plats: Västmanland-Dala nation, S:t Larsgatan 13, Uppsala

Drink och tre rätters middag med vin/vatten samt kaffe.

Subventionerat pris: 250 kronor per person för USU:s medlemmar och lärare med en ev. gäst. Anmälan görs genom insättning av 250 kronor på pg 4986981-1 senast den 9 september. Obs! Ange namn på samtliga deltagare. Det behövs för bordsplacering. Ange även ev. dietrestriktioner.

Maximalt antal deltagare: 400 personer. Anmälan är bindande.

Underhållning

Till drinken: Grupp ur Uppsala dragspelsgrupp Uppdraget.

Under middagen: Allsång med Håkan Sund vid pianot. Gluntsång av Carl-Olof Jacobson och Karl-Eric Ericson. Vid pianot Håkan Sund. Gunnar Danielsson, vice rektor vid Folkuniversitetet i Uppsala, sjunger Beatleslåtar till eget gitarrackompanjemang.

Till kaffet: Liten show med Christina och Ulf Johansson Werre.

Välkomna!

Jubileumskommittén:

Maj Aldskogius, Rune Hedman, Jarl Lundin, Kersti Ullenhag

I gränlandet mellan privat och offentligt – Kerstin Sahlin först ut som tisdagsföreläsare

Kerstin Sahlin, prorektor vid Uppsala universitet, inleder höstens tisdagsföreläsningar genom att ta oss med till gränlandet mellan privat och offentligt. Hon har i många år forskat i ämnet från företagsekonomiskt perspektiv. För att få ett litet smakprov har Medlemsbladet gjort en intervju.

Kerstin Sahlin påpekar att vi ofta talar om privat och offentligt som två helt skilda begrepp. Men det kan diskuteras, säger hon. De flesta verksamheter i vårt samhälle har både privata och offentliga inslag. För att kunna dra slutsatser om hur dessa verksamheter kan tänkas bli påverkade av om de privatiseras eller om de offentliga inslagen ökas, behöver man därför studera hur det privata och offentliga blandas, snarare än att se privat och offentligt som helt åtskilda. Exempel finns att hämta från sjukvården, skolan och universitetsvärlden. I den offentligt drivna sjukvården utnyttjas konsulter, det finns utrustning som upphandlats av privata företag. Samma lagar och förordningar gäller för såväl landstingsdriven som privat sjukvård.

Universiteten kan vara beroende av privata medel för sin forskning och har många företagskontakter.

Privata friskolor, som ökat i antal under senare hälften av 1900-talet, behövde snart en särskild tillsyn från samhällets sida. Så insåg man att även de kommunalt drivna skolorna borde inspekteras. I dag står friskolor och kommunala skolor under samma tillsyn.

Styrningen påverkar

Kerstin Sahlin ger också exempel på hur former för styrning, politiskt och av ägare och huvudmän för verksamheter utvecklats. Hur styr man lagom? Över tiden kan man se en utveckling hur det gått från det traditionella sättet att detaljstyra mot mer generella regler. I stället kräver

Foto: Barbro Posse

man rapportering i olika former såväl i den offentliga som i den privata sfären.

Stora pensionsfonder som ägare gör det privata ägandet mer anonymt. Det blir mer likt ett offentligt ägande. Privata företag förväntas också ha ett offentligt ansvar. Det gäller även globalt. Stora företag ska inte använda barnarbetare eller köpa produkter från sådana företag som inte tillåter fackföreningar. De ska inte bara leva efter fastslagna mänskliga rättigheter utan faktiskt också aktivt promovera sådana.

Det är alltså inte alls så täta skott mellan det privata och det offentliga, som en lekman kanske tror. Många tankeväckande kopplingar finns, som Kerstin Sahlins forskning lyfter fram.

BARBRO POSSE

Infriade förväntningar?

Inför Medlemsbladet nr 3 förra hösten bestämde sig redaktionen för att fråga några ganska färskas medlemmar om deras förväntningar på Senioruniversitetets föreläsningar och cirklar. Under miniintervjuerna fick vi löfte om att få återkomma för en rapport om ett år – det vill säga nu.

Marianne Bång funderade på att inte ställa upp på en ny intervju för det hade inte varit ett bra år – Leif hade blivit sjuk och de hade fått gå ned i tempo. Men nu var han mycket bättre och det visade sig att hennes förväntningar inför nya programmet var mycket höga. I Medlemsbladet sade hon sig ha kunnat följa verksamheten och hon väntade sig föreläsningar från några av Uppsalas många lärda människor, intressanta studiebesök och spännande resor. Det gällde bara att hitta en bra avvägning mellan engagemanget i barnbarnen och alla lockande aktiviteter.

Helena Kihlgren var just nu uppfylld av att hon strax skulle göra en avslutande rundresa med sin cirkel och Jörn Johansson. Hela intervjun formade sig till en lovsång över en cirkelledare – kunnig, fantastisk, rolig. Hon hade deltagit i både cirkeln om jungfru Maria och den om medeltida altarskåp. Dessutom fanns samtidigt en cirkel i spanska som passade Jan Kihlgren. Förväntningarna var med råge infriade och nu hoppades de på ett nytt spännande program. Helena visste med säkerhet att hon ville delta i den kommande cirkeln om bilder kring den heliga Birgitta.

AGNETA SUNDELÖF

Bildarkivet nu på webben!

USU:s bildarkiv har nu funnits i två år. Tanken är att för framtida bruk samla bilder som speglar föreningens verksamhet och organisation eller i övrigt är av intresse för föreningen. Arkivet rymmer i dagsläget ca 350 bilder – men här finns plats för många fler!

Sedan starten har ett 60-tal bidrag kommit in från olika håll – kanske har arkivet av våra medlemmar uppfattats som något svårtillgängligt. Styrelsen beslutade därför att utnyttja webbplatsen för

att göra det enklare och komma närmare medlemmarna.

WebbIT-gruppen har arbetat en tid med frågan om hur man via webbplatsen skall kunna bläddra i bildregistret, hur man skall kunna hitta information om vad bilden föreställer, när och var den är tagen och vem som hållit i kameran. Slutligen och inte minst viktigt, att ge enkla anvisningar om hur man skall kunna lämna sitt eget bidrag. Arbetet är nu slutfört.

För att komma in i bildarkivet går du

Upptäck Estlands fantastiska historia

En av höstens studiecirkelar i USU:s regi heter ”Estland – okänt nära grannland”. Ledare för denna cirkel är Bengt Kettner, som under nästan hela sitt arbetsliv varit skolledare vid den kommunala vuxenutbildningen i Uppsala.

Efter pensioneringen har Bengt ägnat en stor del av sin tid åt det gamla Livland, det vill säga Estland och Lettland, genom studier och resor i de båda länderna.

– Jag har upptäckt Baltikum's fantastiska historia, som även är sammanlänkad med den svenska historien under flera hundra år, berättar Bengt.

Till exempel fanns det under svensktiden för första gången sockenskolor för estniska barn. Och universitetet i Tartu, vänortsstad till Uppsala, grundades av

Gustav den II Adolf och var då Sveriges andra universitet.

Bengts studieplan för studiecirkeln kommer att följa Estlands historia, med många utblickar åt bland annat landets samhällsutveckling och kultur, litteratur, konst och musik, men också politiska händelser, stora män och kvinnor samt det nutida Estland med sin geografi, ekonomi, religion och sina olika folkgrupper.

– För min personliga del är historien och hela den politiska och sociala sektorn i dagens samhälle speciellt intressant.

Kursen är också tänkt att avslutas med en resa till Estland för de cirkeldeltagare som vill följa med.

– Då kommer vi bland annat att ströva i Tallinns gamla medeltida stad och se på sådant som man kanske annars inte uppmärksammar. Det kommer att bli ett brett urval. Kanske blir någon lite trött i fötterna. Vi planerar att stanna i Tallinn två eller tre nätter, beroende på deltagarnas önskemål.

Man behöver inte ha några speciella

förkunskaper för att delta i studiecirkeln annat än ett allmänt intresse för Estland.

– Jag hoppas att deltagarna efter studiecirkeln har blivit så intresserade att de läser vidare om Estland och kanske också själva tar båten över, för fortsatta expeditioner på egen hand.

Bengt har gjort en CD-skiva med traditionella körsånger som han kommer att spela upp för deltagarna. Han kommer även att visa bildspel om Tallinn och Estland och ge prov på estnisk litteratur.

– Estland är ett märkvärdigt land, så nära och ändå så okänt. Esterna är ett spännande och vänligt folk som haft ett helt annat öde än svenskarna, slutar en entusiastisk Bengt Kettner som alltså ska leda studiecirkeln i höst om Estland.

Bengt Kettner

ALF KARLSTRÖM

Per Malmberg föreläste om vad en studiecirkel är vid USU:s årliga kollegium för cirkel- och serieledare den 8 maj. Vid vårterminens slut har han satt punkt för 13 års aktivt deltagande i arbetsgruppen för serier och cirkel, där han haft huvudansvaret för utveckling av språkcirkelarna. Birgitta Hedman, ordförande i arbetsgruppen, överlämnade ett synbart tack för de insatser han gjort och för ett stimulerande samarbete i arbetsgruppen.

in på www.usu.se. På startsidan möts du till vänster av en kolumn med olika rubriker. Klickar du på Bildarkiv kommer du till en sida där du kan välja mellan att titta på bilder, söka efter personer eller händelser eller hur du skall göra om du vill lämna in egna bilder.

Bilderna på webbplatsen är av utrymmesskäl kraftigt komprimerade. Du vill kanske beställa en bild med högsta upplösning? Kontakta då mig!

OLOF WALLENIS, Bildarkivansvarig

Planering pågår – vi får vara med

I nära samarbete med Stadsteatern har projektansvariga Anna Ivarsdotter (bild) lagt upp serien *Uppsala Stadsteater*

– *bakom kulisserna*. Syftet är att deltagarna under hösten skall få en uppfattning om hur en föreställning tar form – få inblickar i hur planering och arbete med iscensättningen kan gå till. Sammankomsterna hålls i Stadsteaterns lokaler, där deltagarna får möta och lyssna till personer som på olika sätt är involverade i arbetet med uppsättningarna – bland andra regissör, dramaturg, scenograf och hantverkare. Studiebesök görs också på teaterns dekorateljé.

Fyra av höstens uppsättningar kommer att finnas med i serien. De är sinsemellan mycket olika och ger på så sätt inblickar i bredden på verksamheten – med många inblandade, med intensivt

arbete under olika faser och med unika berättelser ur vitt skilda mänskliga perspektiv. Säsongen inleds med den dans-

komedin *Hantverkarna*, som gjort stor succé i Köpenhamn. En glansfull familjeföreställning med musik och dans, byggd på sagan om *Peter Pan*, avslutar serien. Två pjäser är helt nya – så nya att i skrivande stund endast rubrikerna *Drottning Kristina* och *Palme* – är klara.

Anna Ivarsdotter är lycklig över att Stadsteatern är så positiv till samarbetet och att personalen så villigt ställer upp. Hon hoppas att det skall ge seriedeltagarna en ökad nyfikenhet på teater, en djupare förståelse och en insikt i det konstnärliga skapandet. Och därmed också rikare upplevelser av framtida föreställningar.

AGNETA SUNDELÖF

Från skrifvarstugan

Cykeln

Han rycker upp cykeln ur diket – igen!

– Dumma dumma cykel... Varför ramlar den hela tiden? Varför stannar den inte kvar där uppe när han trampar på tramporna. Andra ramlar aldrig av. Varför bara han?

Han såg på cykeln igen. Den var röd och ny – den stod bredvid sängen när han fyllde fem år. En cykel, precis en sådan som alla de andra barnen hade. Inte en barnslig trehjuling längre utan en riktig cykel.

– Du behöver inga stödhjul, sa pappa. Stödhjul är för små barn och du är ju fem nu. Mamma och jag ska hjälpa dig. Snart kan du cykla.

Han mindes inget mer av den dagen, visst hade han fått tårta och saft och visst hade han fått andra presenter, men inget var som cykeln, den röda blanka. Han hade försökt få den med till dagis, men mamma sa stopp.

– Du får pröva när du kommer hem.

Hela dagen hade han längtat, längtat hem till den röda cykeln och äntligen var det dags. Men

– det är för mörkt sa mamma, vänta till lördag.

Och väntat hade han gjort, hur kunde dagarna gå så långsamt. Han fick ta upp cykeln till sitt rum, han hade smekt handtagen och känt på tramporna. Hans cykel. Är det aldrig lördag?

Plötsligt är det lördag. Inget dagis. Måste man verkligen äta frukost och borsta tänderna. Äntligen, han fick ut cykeln på gården och så skulle han cykla. Pang i backen.

– Vänta, skrek pappa, vänta ska jag hjälpa dig.

Pappa hjälpte honom upp på cykeln, satte hans fötter på tramporna som pappa sa hette pedaler och så skulle de iväg. Pappa höll i där bak, men han ramlade i alla fall. Upp, försök, två tramptag, ramlade, upp. Till slut tröttnade pappa och sa – vi försöker igen lite senare.

Lite senare. Det var ju jättelänge till lite senare, så länge ville han inte vänta. Han tog cykeln, drog i väg den till vägen och försökte... Ner i diket, upp igen, ramlade i backen, försöka, försöka. Han fick skrubbsår på knäna, tårstrimmor i ansiktet och ont överallt men det måste gå. Plötsligt kände han något nytt. Två tramptag, upprätt på cykeln, men så var det diket igen.

– Kom in och ät, ropade mamma, men han vill inte ha någon mat, han ville bara cykla. Upp på cykeln, fötterna på tramporna, händerna på handtagen och... tre tramptag, i backen igen, upp och... nu gick det. Han cyklade!

– Mamma, pappa, jag kan cykla!

Och cykla kunde han, fram och tillbaka, bromsa, svänga, ramla ibland men cykla kunde han.

Ingrid Melin

